

ANNA
v
Summerside

L. M. Montgomery

ANNA
v
Summerside

ANNA
∪
Summerside

LUCY MAUD MONTGOMERY

sloart

Anne of Windy Willows was first published in 1936.

Virago Press Paperback edition January 2017

Slovak edition © Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o., Bratislava 2021

Translation © Beáta Mihalkovičová 2020

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy nesmie byť reprodukováaná ani šírená v akejkoľvek forme alebo akýmkoľvek prostriedkami, či už elektronickými, alebo mechanickými, vo forme fotokópií či nahrávok, respektíve prostredníctvom súčasného alebo budúceho informačného systému a podobne, bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

ISBN 978-80-556-3718-1

www.slovart.sk

Anniným priateľom po celom svete

PRVÝ ROK

Kapitola 1

List B. A. Anny Shirleyovej, riaditeľky Strednej školy Summerside High, Gilbertovi Blythovi, študentovi medicíny na Vysokej škole Redmond v Kingsporte

Windy Willows

Spook's Lane*

Summerside

Ostrov princa Eduarda

Pondelok, 12. septembra

Môj najdrahší,

to je ale adresa! Už si niekedy počul niečo také lahodné? Môj nový dom sa volá Windy Willows, a ja ho zbožňujem. A mám rada aj Spook's Lane, ktorá v skutočnosti oficiálne

* Rozviate vŕby, Ulička strašidla.

neexistuje. Má to byť Trent Street, ale nikto ju tak nevolá, iba príležitostne sa jej názov spomenie vo *Weekly Courier** a vtedy sa ľudia na seba začudovane pozu a spýtajú sa: „Kde to je? Veď to je Spook’s Lane!“ Nevieť Ti však povedať, prečo to tak je. Už som sa na to aj pýtala Rebeccy Dewovej, no odvetila iba, že to tak bolo vždy, lebo podľa jednej prastarej povery na tej ulici straší. Ale *ona* tu vraj nikdy nevidela nič, čo by vyzeralo desivejšie než ona sama.

No nesmiem predbiehať. Rebeccu Dewovú ešte nepoznáš. Ale spoznáš ju, ó, veru áno. Už teraz je jasné, že Rebecca Dewová bude v mojich listoch figurovať často.

Padá súmrak, môj najdrahší. (Mimochodom, nie je súmrak pekné slovo? Páči sa mi väčšmi než stmievanie. Znie tak zamatovo, tienisto a... *súmráčne*.) Za denného svetla patrím svetu, v noci spánku a večnosti. Ale za súmraku sa od všetkého oslobodím a patrím len sebe – a *Tebe*. A tak túto hodinu zasväťím listu pre Teba. Hoci *toto* nebude ľúbostný list. Škriabe mi pero, a tak ním nedokážem napísať ľúbostný list, ba ani príliš ostrým či tupým perom. *Taký* list teda odo mňa dostaneš, až keď budem mať poriadne pero. Zatiaľ Ti aspoň napíšem o svojom novom bydlisku a jeho obyvateľkách. Gilbert, sú to také *zlatička*.

Pricestovala som včera, aby som si našla ubytovanie. Pani Rachel Lyndová prišla so mnou, naoko na nákup, no

* Miestny týždenník.

v skutočnosti, to dobre viem, mi chcela vybrať podnájom. Aj napriek tomu, že mám vysokú školu a titul, pani Lyndová si ešte vždy myslí, že som neskúsená mladá stvora, ktorú treba vodiť za ručičku, usmerňovať ju a dozerať na ňu.

Prišli sme vlakom a, ó, Gilbert, zažila som to najsmiešnejšie dobrodružstvo v živote. Veď vieš, že odjakživa patríam k ľuďom, ku ktorým sa dobrodružstvá hrnú z ničoho nič samy od seba. Asi ich priťahujem.

Stalo sa to vo chvíli, keď vlak zastavoval v stanici. Vstala som a sklonila som sa, aby som pani Lyndovej zdvihla kufor (chystala sa stráviť nedeľu u priateľky v Summerside). Z celej sily som si oprela hánky o niečo, čo som považovala za lesklé operadlo sedadla. No zrazu som v nich pocítila také bolestivé prasknutie, až som skoro zjokla. Gilbert, predstav si, to, čo som považovala za operadlo, bola v skutočnosti holá hlava nejakého muža. Zúriivo na mňa zazrel, očividne som ho zobudila. Pokorne som sa ospravedlnila a čo najrýchlejšie vystúpila z vlaku. Keď som ho naposledy videla, ešte vždy zazeral. Pani Lyndová bola zhrozená a mňa bolia hánky ešte aj teraz!

Vôbec som nečakala, že budem mať problém nájsť si podnájom, lebo istá pani Pringlová, manželka Toma Pringla, ubytováva riaditeľov tejto strednej školy posledných pätnásť rokov. No, netuším prečo, zrazu sa rozhodla, že už má dosť „toho otravovania“, a nechcela ma prijať. Vo viacerých ďalších vhodných domoch sa zdvorilo vyhovorili. Niekoľko iných zase *nevyzeralo* veľmi lákavo. Putovali sme po meste

celé popoludnie, celkom sme sa upotili a unavili, bolo nám z toho smutno a rozbolela nás hlava, teda aspoň mňa. Bola som zúfalá a už som to aj chcela vzdať, no vtedy sa objavila Spook's Lane!

Zastavili sme sa u starej kamarátky pani Lyndovej, pani Braddockovej. A tá povedala, že by ma podľa nej „vdovy“ ubytovali.

„Počula som, že potrebujú nájomníka, aby zaplatili Rebecca Dewovú. Nebudú si ju môcť dovoliť, ak si nenájdu nejaký príjem navyše. A ak od nich Rebecca odíde, *kto* im bude dojsť tú starú červenú kravu?“

Pani Braddocková na mňa uprela zrak, akoby čakala, že mám tú červenú kravu dojsť *ja*, ale aj keby som jej odprisahala, že to viem, neverila by mi.

„O akých vdovách hovoríš?“ spýtala sa pani Lyndová.

„Predsa o tete Kate a tete Chatty,“ povedala pani Braddocková, akoby to mali vedieť všetci, dokonca aj neinformovaná bakalárka. „Teta Kate je vdova po Amasovi MacComberovi, teda vdova po kapitánovi, a teta Chatty po Lincolnovi MacLeanovi, iba obyčajná vdova. Ale všetci ich volajú tety. Bývajú na konci Spook's Lane.“

Spook's Lane! To rozhodlo. Okamžite som vedela, že musím bývať u tých vdov.

„Poďme sa ich hneď spýtať,“ poprosila som pani Lyndovú. Mala som dojem, že sa Spook's Lane rýchlo rozplynie v rozprávkovej krajine, ak zmeškáme čo len minútu.

„Môžete k nim zísť, ale o tom, či vás prijímú, v skutočnosti rozhodne Rebecca. Tá vládne vo Windy Willows, to vám poviem.“

Windy Willows! To hádam ani nie je pravda, nie, istotne nie je! Určite sa mi to sníva. A aj pani Rachel vyhlásila, že je to smiešne meno pre dom.

„Ó, to meno mu dal kapitán MacComber. Viete, bol to jeho dom. Vysadil všetky tie vrbý okolo neho a bol naň strašne pyšný, hoci sa doma zdržiaval zriedka a nikdy tam nezostal dlho. Teta Kate sa ponosovala, že sa to nepatrí, ale nikdy sme nepochopili, či mala na mysli to, že je doma tak krátko, alebo to, že vôbec prišiel. Nuž, slečna Shirleyová, dúfam, že vás vezmú. Rebecca Dewová je dobrá kuchárka a robí geniálne studené zemiaky. Ak sa jej zapáčite, budete sa mať ako v bavlnke. A ak sa jej nezapáčite – tak sa jej nezapáčite, to je všetko. Počula som, že je v meste nový bankár a hľadá si podnájom, možno dá prednosť jemu. Je smiešne, že vás pani Pringlová odmietla. Summerside sa hemží Pringlovcami a polovičnými Pringlovcami. Volajú ich kráľovská rodina a mali by ste sa snažiť získať ich na svoju stranu, slečna Shirleyová, inak sa vám v škole dariť nebude. Vždy to tu riadili, je tu aj ulica pomenovaná po starom kapitánovi Abrahamovi Pringlovi. Je to normálny klan a na jeho čele stoja dve staré dámy z Maplehurst. Počula som, že sa na vás chystajú.“

„Prečo?“ zvolala som. „Veď ma vôbec nepoznajú.“

„Nuž, ich príbuzný z tretieho kolena sa uchádzal o miesto riaditeľa a Pringlovci boli presvedčení, že by ho mal dostať. Keď prijali vašu žiadosť, celá svorka zaklonila hlavu a zavyla. Nuž, ľudia sú raz takí. Viete, mali by sme ich brať takých, akí sú. Do očí k vám budú sladkí ako med, a pritom vám budú po celý čas hádzať polená pod nohy. Nechcem vás strašiť, slečna Shirleyová, ale kto pozná protivníka, lepšie sa vyzbrojí. Dúfam, že sa proti nim osvedčíte. Ak si vás vdovy vezmú, hádam vám nebude prekážať, keď budete jedávať s Rebeccou Dewovou? Viete, nie je to *slúžka*. Je to kapitánova vzdialená príbuzná. Keď majú spoločnosť, k stolu si nesadne, *vtedy* pozná svoje miesto, ale keď tam budete bývať, nebude vás, samozrejme, považovať za návštevu.“

Ubezpečila som starostlivú pani Braddockovú, že budem s Rebeccou Dewovou jedávať rada, a ťahala som pani Lyndovú preč. *Musela som predbehnúť* toho bankára.

Pani Braddocková nás odprevadila k dverám.

„A snažte sa neraniť city tety Chatty, dobre? Je veľmi citlivá. Mimoriadne citlivá, chuderka. Viete, nemá *tolko* peňazí ako teta Kate, hoci ani teta Kate ich nemá veľa. A potom, teta Kate mala ozaj rada manžela, chcem povedať, svojho manžela, ale teta Chatty nemala manžela rada, totiž, toho svojho. Nečudo! Lincoln MacLean bol starý blázon. A ona si myslí, že to ľudí popudilo proti nej. Našťastie je dnes sobota. Keby bol piatok, teta Chatty by ani nepomyslela na

to, že vás prijme. Asi by ste povedali, že skôr bude poverčivá teta Kate, či nie? Lebo námorníci bývajú poverčiví. No poverčivá je teta Chatty, hoci jej manžel bol stolár. V svojich časoch bola veľmi pekná, chuderka.“

Ubezpečila som pani Braddockovú, že city tety Chatty budú pre mňa posvätné, no aj tak kráčala za nami.

„Kate a Chatty vám nebudú snoriť v izbe, keď budete preč. Sú veľmi čestné. Rebecca Dewová možno áno, ale nič na vás nepovie. A na vašom mieste by som nešla prednými dverami. Používajú ich, len ak je to ozaj dôležité. Podľa mňa ich od Amasovho pohrebu neotvárali. Skúste bočnými. Kľúč schovávajú pod kvetináčom na okennom parapete, ak teda nikto nebude doma, len si odomknite, vojdite a počkajte. A nech už urobíte hocičo, rozhodne nechváľte kocúra, Rebecca Dewová ho nemá rada.“

Sľúbila som, že nebudem chváliť kocúra, a konečne sme sa dostali von. Nakoniec sme sa ocitli na Spook's Lane. Je to veľmi krátka bočná ulička vedúca do otvorenej krajiny s krásnou kulisou vzdialeného modrého kopca. Na jednej strane nie sú žiadne domy a svah sa skláňa k prístavu. Na druhej sú len tri domy. Prvý je iba dom, viac sa o ňom povedať nedá. Druhý je veľké, impozantné, pochmúrne sídlo z červených tehál prekladaných kameňom so strechou posiatou manzardami so strešnými oknami, so železnou ohrádkou nad rovnou časťou strechy a toľkými smrekmi a jedľami navôkol, že dom takmer nevidno. Vnútri musí byť

strašidelná tma. Tretí a zároveň posledný je Windy Willows rovno na rohu so zatrávnenou uličkou vpredu a s ozajstnou poľnou cestou v tieni stromov naboku.

Okamžite som sa do toho domu zaľúbila. Vieš, že niektoré domy na ľudí už na prvý pohľad urobia veľký dojem, ani nedokážem vysvetliť prečo. Aj Windy Willows je taký. Môžem Ti ho opísať ako biely drevený dom – veľmi biely – so zelenými okenicami – tmavozelenými – s „vežou“ v jednom cípe a manzardovým oknom v druhom. Od ulice ho delí nízky kamenný múrik, popri ňom v rozostupoch rastú vrbý a za ním sa rozkladá veľká záhrada, v ktorej sa očarujúco miešajú kvety a zelenina. No toto všetko Ti ešte nepovie, čím je očarujúci. Skrátka, ide o dom s vlastnou krásnou osobnosťou a nádychom Zeleného domu.

„Toto je presne miesto pre mňa, bolo to predurčené!“ zvolala som nadšene.

Pani Lyndová sa zatvárila, akoby takému predurčeniu celkom neverila.

„Budeš mať ďaleko do školy,“ skonštatovala pochybovačne.

„To mi neprekáža. Prechádzka mi urobí dobre. Ó, pozrite na ten krásny brezový a javorový hájik za cestou.“

Pani Lyndová sa naň pozrela, ale povedala iba:

„Dúfam, že ťa tu nebudú otravovať komáre.“

Aj ja v to dúfam. Neznášam komáre. Jediný komár ma *prebudí* zo sna účinnejšie než zlé svedomie.

Bola som rada, že nemusíme vchádzať prednými dverami. Vyzerajú odpudivo: obrovská dvojkrídlová opacha z lát, predelená panelmi červeného skla s kvetovým vzorom. Ako by k tomu domu ani nepatrili. Malé zelené bočné dvere, ku ktorým sme prišli po úzkom, milom chodníčku, miestami vykladanom rovnými pieskovcovými kameňmi zapustenými v trávniku, pôsobili oveľa priateľskejšie a prítazlivejšie. Chodník lemujú pekné, vkusne vysadené záhony okrasnej trávy, srdcovky, tigrovaných ľalií, klinčekov, paliny, plumérie, červenobielych sedmokrások a kvetov, ktoré pani Lyndová volá pínie. Pravdaže, v tomto období všetky nekvitnú, ale bolo by Ti jasné, že rozkvitnú v správnom čase, a to dokonale. Vo vzdialenom kúte rastú ruže a medzi Windy Willows a pochmúrnym susedným domom stojí tehlový múr obrastený paviničom s oblúkovou mrežou nad vyblednutými zelenými dvierkami uprostred. Celé sú zarastené tým paviničom, takže je jasné, že ich už dávno nikto neotváral. V skutočnosti ide iba o polovičné dvere. Hornú polovicu totiž tvorí len otvorený štvoruholníkový priestor, cez ktorý sa dá nazrieť do divokej záhrady na druhej strane múra.

Hneď ako sme vstúpili do záhradnej bránky vo Windy Willows, vpravo pri chodníku som si všimla ostrovček ďateľiny. Čosi ma prinútilo zohnúť sa a obzrieť si ho. Gilbert, veril by si tomu? Oči mi padli hneď na *tri* štvorlístky! No nie je to znamenie? Proti tomu ani Pringlovci nič nezmôžu. Cítila som, že ten bankár nemá ani najmenšiu šancu.

Bočné dvere boli otvorené, očividne bol niekto doma, nemuseli sme teda nazerať pod kvetináč. Zaklopali sme a k dverám prišla Rebecca Dewová. Vedeli sme, že je to ona, lebo nikto iný na celom širom svete to byť nemohol. A ani volať by sa nemohla inak.* Rebecca Dewová má okolo štyridsať, a keby mala rajčina čierne vlasy, čo jej padajú z čela, drobné žmurkajúce čierne oči, štíhly nos s gombíkovým končekom a vyrezané ústa, vyzerala by presne ako ona. Všetko má trochu prikrátke: ruky, nohy, krk a nos. Všetko, až na úsmev. Ten je dosť široký, aby dočiahol od ucha k uchu. Ale vtedy sme jej úsmev ešte nevideli. Keď som sa jej spýtala, či môžem vidieť pani MacComberovú, zatvárila sa mimoriadne prísne.

„Chcete povedať pani *kapitánovú* MacComberovú?“ spýtala sa vyčítavo, akoby v dome býval najmenej tucet paní MacComberových.

„Áno,“ prisvedčila som pokorne. Nato nás okamžite uviedla do salóna a nechala tam. Je to pekná izbička, síce trochu prepchatá návlakmi, ale s tichou priateľskou atmosférou, ktorá sa mi zapáčila. Každý kus nábytku má vlastné osobitné miesto, ktoré zaberá už celé roky. A ako sa ten nábytok ligoce! Žiadne kúpené leštadlo by nedosiahlo taký zrkadlový lesk. Vedela som, že to je výsledok drhnutia Rebeccy Dewovej. Na kozubovej rímse stála fľaša s plnoplachetnicou** vo vnút-

* Dew znamená *rosa*.

** Loď s tromi alebo viacerými sťažňami s mnohými plachtami, ktoré spustené pokrývajú takmer celý priestor nad palubou lode.

ri, a tá veľmi zaujala pani Lyndovú. Nevedela si predstaviť, ako sa tá loď dostala do fľaše, ale povedala, že dodáva izbe nádych námorníctva.

Prišli vdovy. Hneď sa mi zapáčili. Teta Kate je vysoká, chudá, šedivá a trochu strohá presne ako Marilla a teta Chatty nízka, chudá, šedivá a trochu depresívna. Kedysi mohla byť veľmi pekná, no dnes už jej z krásy zostali len oči. *Tie* má pôvabné, milé, veľké a hnedé.

Vysvetlila som, prečo som prišla, a vdovy sa na seba pozreli.

„Musíme sa poradiť s Rebeccou Dewovou,“ povedala teta Chatty.

„Nepochybne,“ potvrdila teta Kate.

Zavolali teda z kuchyne Rebeccu Dewovú. Spolu s ňou sa dostavil kocúr, veľký huňatý maltský* s bielou hruďou a golierom. Chcela som ho pohladkať, ale spomenula som si na výstrahu pani Braddockovej a ignorovala som ho.

Rebecca si ma s náznakom úsmevu premerala.

„Rebecca,“ povedala teta Kate, ktorá nikdy zbytočne neplytvá slovami, „slečna Shirleyová chce u nás bývať. Podľa mňa ju nemôžeme prijať.“

„Prečo nie?“ spýtala sa Rebecca Dewová.

„Obávam sa, že by si mala priveľa starostí,“ odvetila teta Chatty.

* Modrosivý.